9

2

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM,

Die Jovis vigesimâ nonâ Januarii. 1705.

M. ANTONIO PEPIN,

DOCTORE MEDICO,

PRÆSIDE.

An Sanguis sui perfector?

I.

SANGUIS pretiosus est liquor, caloris nativi fomes & humoris primigenii : quôcumque influit, auram afflat verè vitalem & insitum ab ortu suscitat ac fovet vitæ germen & ad agendum impellit. Corporis stamina ducit ampliatque rore suo : ad debitam perducta magnitudinem exprimit ad vivum excisâ velut imagine & similium compendio studet perennitati totius quod sui dispendio alit. Nutritionis, accretionis, generationis auctor comminuit opes, ac substantiam impendit alioquin exhauriendam ni resarciatur. Illius jacturæ

occurrit alimentum quod assumitur in dies, non unum in se nec simplex sed multiplex & discors incredibili varietate partium quæ triturâ evolvuntur, coctione succos cùm alibiles tùm rejectaneos producunt : illi quantùm utilitatis intrò servati, hi tantùm afferunt noxæ ni foras expellantur. Temerè credulus est & eruditionis ementitæ fuco delusus, qui retur adornari salivâ secùs ac potu alimenta , hospitante in ventriculi rugis fermento turgentia in subalbidum verti liquorem, quem bilis condicto quasi congrediendi tempore cum succo pancreatico magis elaboret in intestinis, Vestalis in corde micans ignis accendat derepente & in coccineum commutet. Tot miracula salivæ , bilis succique pancreatici triumviratui tribui solita, tot fermenta seu ingerendorum maturitati, seu egerendorum secretioni ingeniosè commenta credat Judæus apella, non ego, mirator simplicitatis naturæ tantam operum stupendorum varietatem uno sanguine perficientis.

II.

QUANTÆ molis est ad vitam refici ac expurgari sanguinem, tantæ cudi officinas in quibus concinnetur, incernicula quibus defæcetur. Sui capit rudimenta in ventriculo, in omni vasorum genere expolitur: quàm lutulentus fluit è ventriculo in vasorum conceptacula rursùm in iis incudi reddendus, tam putus exit è vasis in partium intervalla incuneandus inibi ac cogendus. Puritatem nanciscitur colorum ope in quæ recrementa protrudit & per quæ foras expellit : in oris corporis velut fluminis sanguinei ripis providentissimè locata sunt ad eluendas sordes intestina, renes, pancreas, lien, hepar, tonsillæ, vua, lingua, palatum, nares, oculi, aures, cutis universa. Ut cerebro circumjecta sensuum organa pateant velut emissaria, stillantium tamen ex iis humorum fontem cerebrum ne putes. Malè creditum est septemfluuum instar Nili, pervium vaporibus sursum elatis, imbris in modum per ossa cribriforme & cuneiforme deorsum mittendis : uni sanguini licet ad sacram palladis arcem ascensus & ex eâ descensus. Ventriculus & uterus functionum nobilitate commendabiles exitum non negant muco, bili, sero, sanguini malè feriato : pulmo ipse mirabilis anthlia reciproco motu aërem sanguini sufficit cum æthere vegetum, vietum cum halitibus ac sputis excludit. Conspirant amicè tot cribra societate officiorum, sui supplent sæpenùmero vices, loca sunt conferentia in quæ fæces cujuscunque generis è sanguinis contubernio tacitâ motûs lege divertunt.

III.

SANGUIS flumen est multiplici alvei divortio sectum per canales innumeros quibus à corde diditur quoquoversùm, vel minimæ inspergitur parti, illuc unde scaturit constanter recurrens. Miræ fluiditatis est, per cæcos corporis mæandros, per dædala viatum diverticula aëris & ætheris intercurrentium adminiculo meabilis, temperati caloris pati coquentis operâ utilem & inutilem humorem, pati secernentis. Chylus compages alimentorum soluta gratâ vice liquoris musti æmuli sanguineum confluit in flumen, fervet cum eo simulque fertur ad extrema :

fervendo tenuatur, fubigitur & ita totus immutatur, partim ut induat purpuram fanguinis, partim naturam recrementi. Chyli portio textu, mole, figurâ, pondere motuque confimilis fanguini confociatur cum illo, fluxam ejus refarcit fubftantiam, languentem erigit ac intendit motum interiorem, unde calor vitalis vegetior & uberior: quidquid chyli fupereft diffociabile, petit fanguinis fuperficiem velut obex inteftini motûs, circulari gradatim truditur ad vias convenientes vacuationi naturali quâ fæx omnis exigitur & fua fanguini puritas affervatur. Hæ funt motûs leges omnino fimplices quarum tenax neceffitate naturæ fanguis feipfum perficit, concoquit quod concoqui, excernit quod excerni eft habile. An interior fanguinis motus fit fermentatio necne, lis eft fub judice: hanc dirimit in febribus violentus fanguinis motus qui fermentationis audit nomine & folis diftat quafi magnitudinis gradibus à naturali: ut igitur naturalis fanguinis calor vertitur in igneum, igneus redit in naturalem; fic ex quo is calor exiftit, naturalis fanguinis motus interior abit in violentum, violentus redit in naturalem, qui proinde non fecus ac ille fermentationis appellatione dignandus eft.

IV.

FERMENTATIO & circuitus difpares inter fe motus, in fanguine fæderati mirè fibi confonant, non officiunt. Hic ne dum infirmet calorem ex illo natum, indefinenter renovat perfeverans, præpeditus illico reftinguit: ille viciffim caloris ftimulos penfat circuitûs incitamentis, fingulas fanguinis partes disjicit, disjiciendo incidit, incidendo reddit mobiliores; diceres ex utroque factum fanguinis velut maris æftum fluctus agentem in littora præcipites. Qui debetur ex æquo circulari & inteftino motui calor, varias fubit annorum decurfu vices, fugacior eft in pueris, tenacior in adultis. Scilicet fanguis ad ejus ex quo fit alimenti, fe componit indolem, liquefcit molliori, duratur firmiore: quin & induit illius dotes & in corpus ipfum tranfmittit; hircum olet fiquis Thebanus alter athleta caprinâ carne vefcitur. Ut fanguis fapit inftar alimenti, fic confufus eft ex illo potuque liquor, materiæ quæ ipfis ineft variæ multiplicifque ferax, aqueæ, terreftris, mucofæ, pinguis, falfæ & omnigenæ: diluta eft fero fanguinis ut nitrum, fulphur, alumen, vitriolum, ferrum aquis medicatis. Quamcunque decumbat in partem divortium factura, fingulorum jacit fementem excernendorum ut ut prodigiofa fint, quales tophi, vermes, calculi in cerebro, podice, linguâ, palato vel alibi, nubes in oculo, fobolefcentes in corde polypi, miliiformes in cute fudores & ex iis concrefcentes arenulæ, uno verbo, furgentes in corpore fcirrhi & qualefcunque ftolones. Qui criminatur partes fructuum tot infelicium parentes, perinde facit ac puer qui terram verberat in quam cecidit. Gaudeat forte fuâ bene natus, cujus ea vis eft fanguinis, is motuum nifus quo defpumare fe decenter valeat propriæ vindex puritatis indefeffus.

V.

QUISQUIS igitur naturam ftudet operantem imitari, non altius fapiat quàm quod fenfus & ratio commonftrent. His fi ducibus in-

quirat unde vita & vitæ tutela, noverit eorum face parentum ſemen propter hominem formandum, ſanguinem propter alendum, utrumque vivens vitâ quam impertit. Ex felici ſeminum conjugio diſcet cur hominem homo generet, marem, fœminam, vel androgynum : parentes referant ore, moribus, ingenio nati, virtutum ac vitiorum animæ corporiſque fiant hæredes ex æquo. Hominis natura labilis & caduca rueret citò, ni generatione propagata firmaretur alimento : inditi propterea ut veneris, ſic famis & ſitis ſenſus à cæteris diſcreti. Quæſita his inſtigatoribus cum potulentis eſculenta rupto dentibus mixtionis vinculo, ſolutis partibus actuoſis incipiunt in ventriculo ceu hypocauſto calefieri, turgeſcere, elixari, adeò ut quô temperatiora æquabili principiorum concentu, calidior intra modum ventriculus, eò feliciorſit prima coctio, eliquatior chylus, diditu facilior, caloris & ſpirituum ubertate generoſior, ſui cum ſanguine miſcellâ ſanguis mox futurus. Qui cœpit in ventriculo motus interior chyli, ſcanſili per iteratos partium impulſus ad cor motione incitatur, torrente ſanguineo eum adipiſcitur incitationis gradum quo utilium & inutilium cruditas emendatur, maturitas accerſitur, ſeceſſio procuratur. Quamobrem in bijugo & concorde ſanguinis motu ſita eſt indocta, ſcitè velut agens natura cujus imperio corpus humanum gubernatur, coctiones & vacuationes naturales abſolvuntur : cujus efficientiâ ſimiliter vacuantur in adverſo valetudinis ſtatu qualia vacuari oportet : quippe ubi inofficioſo colorum otio premitur excrementorum mole, irritabilis inſurgit adverſum ea, luctatur, tumultuatur, donec vim viribus exiens inimica tela retuderit, fregerit, expreſſerit, victrix tandem domeſticum hoſtem profligarit, morborum proinde dicta jure medicatrix.

Ergò Sanguis ſui perfector.

Domini Doctores diſputaturi.

M. Michaël Ludovicus Reneaume de la Garanne, è Regiâ ſcientiarum Academiâ.

M. Ludovicus Demondiers Dugué.

M. Raymundus Jacob Finot, Scholarum Profeſſor.

M. Claudius Berger, è Regiâ ſcientiarum Academiâ.

M. Philippus Bernardus de Bordegaraye.

M. Jacobus Simon Gilles de la Riviere.

M. Claudius Quiquebeuf.

M. Bertinus Simon Dieuxivoye.

M. Joannes Boudin, Sereniſſimi Delphini Principis Medicus primarius.

Proponebat Pariſiis JOANNES-BAPTISTA ENGUEHARD, Conſtantienſis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1705.

Apud Viduam Franciſci Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typog.